

Indhold i dette nyhedsbrev:

- Formandens ord
- Indkaldelse til generalforsamling 2021 – nu med korrekt dato 😊
- Folde og græsning, af Richard Andersen
- Fremtidige, planlagte arrangementer
- Næste planlagte bestyrelsesmøder

Formandens ord

Det er jo skønt at se alt begynder at pible op ad jorden. Og ikke mindst at varmen rigtigt begynder at kunne mærkes. Forhåbentlig vil det også være med til at hjælpe os igennem denne Corona tid.

I sidste nyhedsbrev fik jeg skrevet forkert årstal vedrørende generalforsamlingen. Der er rettet nu. Lokalet er booket, men vi ved jo endnu ikke, om det vil være forsvarligt at afholde det. Vi ser tiden an, og håber at vaccine programmet er så langt, at vi kan gennemføre. Ellers vil generalforsamlingen blive flyttet til august/september. Indkaldelse er kommet med igen.

I dette nyhedsbrev har Richard kreeret et indlæg om græningsarealer og de udfordringer man kan møde i den forbindelse.

De fleste er jo enten i gang eller tæt på læmningssæsonen. Jeg ønsker alle held og lykke med forhåbentlig mange gode lam.

Pas på hinanden derude.

God læselyst, Anne Nyquist-Hansen, formand.

NYHEDSBREV

Generalforsamling 2021.

Generalforsamlingen 2021 var oprindeligt planlagt til slutningen af marts, men på grund af corona og den ringe mulighed for at samles fysisk, har bestyrelsen besluttet at udskyde generalforsamlingen til maj. Indkaldelse herunder:

Hermed invitation til generalforsamling lørdag den 29. maj 2021, kl. 13.00
Sted: Vilvorde (RTS), Køgevej 131, 4000 Roskilde (**Indkørsel via Søndermarksvej 2**).

Dagsorden i henhold til vedtægter.

1. Valg af dirigent, referent og 2 stemmetællere
2. Bestyrelsens beretning om foreningens virksomhed i det forløbne år
3. Det reviderede regnskab forelægges til godkendelse
4. Behandling af indkomne forslag
5. Fastsættelse af kontingent
6. Fremlæggelse af fremtidig handlingsplan og budget
7. Valg af bestyrelse og bestyrelsessuppleanter iht. § 5.
8. Valg af revisor og revisorsuppleant iht. § 5.
9. Eventuelt

Ad. Punkt 4.

Indkomne forslag skal være offentliggjort på foreningens hjemmeside senest 14 dage før generalforsamlingens afholdelse.

Ad. Punkt 7. På valg er:

- Anne Nyquist-Hansen (*modtager ikke genvalg*)
- Inga Stamphøj (indtrådt i stedet for Jerry) (*modtager ikke genvalg*)

Forslag der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være sekretæren i hænde senest 4 uger før generalforsamlingen (den 1. maj 2020). Mail: skovlyho@gmail.com

Efter afholdelse af den ordinære generalforsamling, vil Sjællandske Fåreavlere's Fond aflægge beretning og regnskab.

Fra Richard Andersen har vi fået følgende indlæg:

De fysiske rammer har stor betydning for de udfordringer der er ved at have får.

Her er nogle eksempler på forskellige forhold og udfordringer.

- **1 fold med et hus til fårene.**
  - Fårene har adgang til hele arealet hele tiden.
  - Vedvarende kløvergræs som pudses af 1 eller 2 gange i løbet af sommeren.
  - Fårene får wrap og andet tilskud fra ca. 1. november til 20. maj
  - Der opstår let problemer med coccidier og indvoldsparasitter.
  - Lammene skal have tilbudt foder i lammeskjul for at blive slagteklare i det tidlige efterår.

- **1 fold og 1 vinterfold med hus.**
  - Der er en lille vinterfold ved huset hvor fårene går fra 15. november til 1. maj.
  - Der vinterfodres fra 15. november til 1. maj.
  - Der bliver problemer med coccidier og indvoldsparasitter.
  - Lammene skal have tilbudt foder i lammeskjul for at blive slagteklare i det tidlige efterår.

- **Mindst 4 folde + vinterfold med hus.**
  - Der er lille vinterfold og græsningsarealet er opdelt i mindst 4 folde, hvor der kan høstes hø eller wrap i 2 folde ca. 1. juni
  - De 2 folde som bruges først om foråret til får med de små lam, må ikke afgræsses af lam fra ca. 1. august. Afgræsning af moderfår er i orden.
    - De 2 folde som der tages hø eller wrap på, kan efter 1. august afgræsses af lammene.
  - I løbet af sommeren skiftes der fold 1 gang pr. uge (mellem de 4 folde) således at græsset afgræsses i 1 uge og derefter har fred i 3 uger.
  - Lammene tilbydes foder ved fravæning ca. 1. august.
  - Fårene sættes på vinterfold ca. 1. december og vinterfodres til udbinding ca. 1. maj
  - Dette system giver mindre problemer med indvoldsparasitter, men der vil stadig være behov for behandling efter behov.

Sådan gør jeg med mine gotlandske pelsfår.

Besætningen er til hygge, men det skal også være økonomisk og derfor er det vigtigt at holde foderomkostningerne nede. Og græs som ædes fra marken er billigere end når det skal konserveres.

Vores sommergræsning er kløvergræs og naturpleje med EU-tilskud, der er en del af det økonomiske puslespil, for at få økonomien til at gå op. Naturplejen er en sydvendt grusbakke, hvor græsset kun gror når det regner. Det er godt om foråret og lidt om efteråret. Naturplejen græsses af får om efteråret således at der ikke er for mange parasitter om foråret.

NYHEDSBREV

Kløvergræssets 1 slæt wrappes tidligt, for at sikre god kvalitet og for at sikre hurtig genvækst samt at kløveren ikke skygges væk af højt græs. Kløvergræsset opdeles i mindre folde som skiftes hyppigt gennem sommeren. Og der holdes øje med ormeæg hos lammene.

I løbet af efteråret græsses hvidkløverudlæg til hen omkring nytår. Kløvergræsset græsses af inden vinterfodringen starter. Det var planen at en kraftig hvedemark skulle være græsset, men

ukrudtssprøjtningen havde en lang sprøjtefrist, så det gik ikke med afgræsningen.

Sidste år startede vinterfodringen først i marts. I år bliver det omkring først i februar, og der bliver en del wrap til overs som skal sælges. Planer har det med at ændres, der kom sne og nu har de fået wrap på marken. Der er stadig noget græs som fårene skal æde når sneen er smeltet.

Der er nogle får der har læmmet her først i januar efter at der er kom sne. Lammene klarede det fint i den våde sne, hvilket er det bedste bevis på at der har været energi og protein nok på det hvidkløverudlæg som blev afgræsset indtil nytår.

Når fårene får tilstrækkeligt med energi og protein op til læmning, bliver lammene født med et lag brunt fedt under huden, som brændes af lige efter fødslen. Det giver varme til at lammene kan blive tørre og komme på benene, hvilket er meget vigtigt specielt når de er født ude i sne.

Her er en simpel foderplan baseret på byghalm, grønpiller, byg og proteinfoder.

Besætningens opdeling er en forudsætning for at denne fodring lykkedes. For 40 år siden da jeg havde en lille besætning blev jeg klogere på den hårde måde.

Får og gimmere gik sammen og blev fodret i løftet krybbe hvor der var huller til hver dyr og plads nok til alle. Når der stod en gimmer ved siden af et får, så turde gimmeren ikke røre det foder som der lå lige for næsen af den. Gimmerene kom i enkeltbokse hvor jeg kunne kontrollere deres foderoptagelse. Det tog 3 uger inden de var helt oppe og køre igen og fik livskraftige lam.

Derfor skal besætningen opdeles efter deres styrke.

- ✓ Vædderen går i egen boks.
- ✓ De voksne og kraftige moderfår i deres boks
- ✓ Gimmerene i deres boks
- ✓ Gamle og svagere får for sig selv

Der skal være krybbe plads til alle dyr uden at de maser. Der skal regnes med 40 til 50 cm krybbeplads pr dyr.

Foderplan med foder pr får pr dag. Denne plan er lavet til et moderfår på 75 kg i normal foderstand.

NYHEDSBREV

	Midt i drægtighed		sidst i drægtighed		Med 2 lam	
	Fe	kg	Fe	Kg	Fe	Kg
Byg	0,40	0,15	0,75	0,75	1,3	1,3
Fåre T	0,15	0,15	0,25	0,25	0,45	0,45
Grønpiller	0,12	0,20	0,12	0,2	0,24	0,4
Byg halm	0,20	1,00	0,20	1	0,2	1
Mineraler g	0,00	0,00	0,00	0		
Kridt g	0,00	0,00	0,00	0		
I alt	0,87	1,50	1,32	2,20	2,19	3,15

Korn og kraftfoder skal udfodres 2 gange pr dag
Husk at kontrollere hvor meget foder der gives pr dag i forhold til planen.

Når og hvis naboen skal fodre i weekenden så er det vigtigt at mængderne ikke kan misforstås.

Foderplanen er opdelt i perioder og der skal være en langsom optræning. Fodringen skal være over på (sidst i drægtigheden) mindst 14 dage inden det første får læmmer. Efter læmning skal der gå nogle dage inden fodringen trappes op til fodring efter læmning.

- ✓ Det er vigtigt at følge fårenes foderstand gennem vinteren og justere fodringen hvis det er nødvendigt.
- ✓ Hvis fårene skal på græs inden for 10 dage efter læmning, så skal de ikke trappes op i foder.
- ✓ Når græsset er over 5 cm højt, skal fårene ud med lammene så skal de ikke have korn og kraftfoder med ud på græs.
- ✓ Moderfår med små lam må ikke have adgang til vinterfolden for der vil de optage alt for mange coccidier.

Kommentar fra face book

På face book var der et spørgsmål omkring yverudvikling inden læmning og derfor nedenstående bemærkning som også er relevant i denne sammenhæng.

"Det er rigtigt at yverudviklingen er meget forskelligt, men der er nogle sammenhænge. Gimmere har mindre yvere end ældre får. Foderforsyning og specielt proteinforsyningen har stor indflydelse på yverudviklingen. Hvis fårene læmmer med et lille yver og med meget lidt råmælk, så er det tegn på at de ikke har fået nok energi og protein. Specielt soyaskrå giver ekstra yverudvikling på grund af indhold af planteoustrogen. (giv max 100 g soyaskrå pr får pr dag) Når fodringen er i orden, kan man også se forskel i forhold til antal lam. Det er også fodring og antal lam der bestemmer hvor hurtigt yverudviklingen starter."

Til face book.

"Vinterfodring af får der ikke skal læmme, men bare skal være hygge får.

Frisk byghalm hver dag suppleret med ca. 200 g grønnpiller pr dag.

Grøntpillerne indeholder meget protein og protein som er lidt tungt fordøjelig for vommen hvilket gør at vi kan udnytte noget af fårenes kropsfedt til dækning af det energibehov som de ikke får i foderet. Der mangler 0,2 til 0,3 fe pr dag og det kan fårene let hente i kropsreserverne, som de

NYHEDSBREV

hurtigt får opbygget igen når græsset begynder af vokse i foråret. Får der ikke får lam vil meget let blive overfede og det er ikke sundt for dem. ”

Planlagte arrangementer

Bestyrelsen har planlagt nedenstående arrangementer, men selvfølgelig med forbehold for forsamlingsforbud mm.

3. april: Fårets dag. Er som et officielt, landsdækkende arrangement aflyst.

28.-29. august: Fåredage. Fåredage måtte jo desværre aflyses sidste år grundet Corona. Vi håber meget at kunne få det stablet på benene igen i år. Så sæt allerede nu kryds i kalenderen.

For dem der ikke ved, hvad fåredage er, så er det et arrangement, hvor vi forsøger at vise forskellige fåreracer frem. Der vil være forskellige arrangementer i løbet af dagen, som f.eks. fåreklipping, hyrdehunde opvisning mm. Derudover vil der være mange udstillere der fremviser deres håndværk og uldprodukter.

Kunne du tænke dig at høre mere om det, eller evt. deltage, så kontakt Anne på mail: btop@post11.tele.dk.

Parasitdage. Der er planlagt en del parasitdage, hvor der er mulighed for at komme med sine gødningsprøver og få dem tjekket for eventuelle parasitter.

Du skal være forberedt på at deltage aktivt i processen (under kyndig vejledning, selvfølgelig). Foreningen er vært og det er gratis og der bydes også på kaffe og kage.

Det er planlagt til afholdelse 2 gange i Hillerød, Rønnede og Vestsjælland. Nedenfor vil du finde datoer (1. lørdag i månederne maj-oktober):

- 1. maj
- 5. juni - Hillerød
- 3. juli
- 7. august
- 4. september - Hillerød
- 2. oktober

Næste bestyrelsesmøder.

De næste bestyrelsesmøder er planlagt til:

- 4. maj

Har du punkter du ønsker behandlet på bestyrelsesmøder, så send dem til bestyrelsen@sifaar.dk.